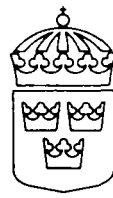

Utbildningsutskottets betänkande 1985/86:31

om vissa för forskning och forskarutbildning
gemensamma frågor

UbU
1985/86:31

Åttonde huvudtiteln

I detta betänkande behandlar utskottet vissa för forskning och forskarutbildning gemensamma frågor som tagits upp i motioner samt förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1985/86:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) under punkt D 15. Forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning samt konstnärligt utvecklingsarbete jämte motion.

1. Vissa för forskningen gemensamma frågor m. m.

Motionerna

1985/86:Ub702 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om lönenivå och lönesystem och deras inverkan på livsbetingelser och livslängd för arbetarna,

2. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om klassarbetets effekter på fackföreningsrörelsens möjligheter att hävda sina medlemmars intressen,

3. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning kring möjligheterna till förbättring av arbetsmiljön i tider av stor arbetslöshet och ekonomisk stagnation,

4. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om den nödvändiga framtida arbetstiden i relation till industriproduktionens och den offentliga sektorns utveckling,

5. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om klassarbetsideologins långsiktiga effekter på arbetarklassens klassmedvetenhet,

6. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om maktkoncentrationens och monopoliseringens effekter vad gäller sysselsättningssituationen, den industriella strukturen och den inhemska marknaden,

7. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om multinationaliseringens hämmande effekter på den politiska beslutsprocessen i Sverige och effekter på fackets roll, verksamhet och framtida utveckling,

8. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning om invandrarnas situation på arbetsmarknaden i enlighet med vad som anförts i motionen,

9. att riksdagen uttalar sig för ökad forskning för att kartlägga det dialektiska sambandet mellan produktionens utformning och utveckling å ena

sidan och de dominerande värderingar eller samhällets ideologiska överbyggnad å den andra, i enlighet med vad som anförts i motionen.

1985/86:Ub703 av Ingemar Konradsson (s) och Håkan Strömberg (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att göra år 1990 till ett Forskningens år.

1985/86:Ub705 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening uttalar vad som i motionen anförts om en förstärkning av den inomvetenskapligt motiverade forskningen och att speciella hänsyn tas till att förstärka högskolan i Luleå och universitetet i Umeå.

1985/86:Ub713 av Per Unckel m. fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen hemställer om ett program för att förbättra forskarrekryteringen i enlighet med vad som i motionen anförts,
2. att riksdagen beslutar att ändra behörighetskraven för forskarutbildning i enlighet med vad som i motionen anförts.

1985/86:Ub714 av Stig Gustafsson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det grundläggande för inriktningen av svensk forskningspolitik.

1985/86:Ub715 av Margit Gennser m. fl. (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om forskningsråden.

1985/86:Ub734 av Rune Rydén (m) och Birger Hagård (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att vid återbesättande av professurer skall undvikas att genom programskrivning alltför snävt styra tjänsternas innehåll.

1985/86:Ub802 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en granskning av förhållandet mellan högskola och näringsliv i syfte att trygga högskolans och forskningens oberoende och integritet i förhållande till privata vinstintressen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en särskild beskattning av näringslivet för att ställa ökade medel till högskolans förfogande.

1985/86:Ub807 av Bengt Westerberg m. fl. (fp) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

5. att riksdagen beslutar att under anslaget D 1. Universitets- och högskoleämbetet anslå 2 500 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit för att underlätta för svenska forskare att delta i internationella forskningssymposier samt inbjuda utländska forskare till Sverige,

7. att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en inventering av de svårigheter som i dag möter svensk forskning vid internationell forskningsverksamhet,

18. att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag om ett program för en överföring av resurser för sektorsforskning till grundforskning i enlighet med vad som i motionen anförts.

1985/86:Ub808 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

UbU 1985/86:31

8. att riksdagen hos regeringen begär förslag till överföring av sektorsforskningsmedel till högskolan samt i anslutning härtill förslag om avskaffande av vissa sektorsorgan.

1985/86:Ub812 av Pär Granstedt m. fl. (c) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

21. att riksdagen hos regeringen hemställer om förslag för att förbättra de ekonomiska villkoren för doktorander.

22. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om arbetsvillkoren för lärare och forskare vid högskolan.

23. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anges i motionen angående licentiatexamen.

1985/86:Ub820 av Per Unckel m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

4. att riksdagen beslutar inrätta ett tekniskt-vetenskapligt forskningsråd i enlighet med vad som i motionen anförts och till detta beslutar anslå 70 milj. kr.

1985/86:Ub838 av Per Unckel m. fl. (m) vari — såvitt nu är i fråga — yrkas

34. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om fördelning av medel ur den s. k. rörliga resursen för forskning.

Utskottet

Riksdagen beslutade år 1982 resp. år 1984 om riktlinjer för forskningspolitiken under de närmaste budgetåren (prop. 1981/82:106, UbU 1981/82:37, rskr. 1981/82:397 samt prop. 1983/84:107, UbU 1983/84:28, rskr. 1983/84:401). Följande områden skall enligt dessa beslut prioriteras, nämligen

i första hand

- forskning som är en förutsättning för den starka nationella satsningen på teknisk utveckling och sådan forskning som är en konsekvens av denna satsning,
- forskning som avser viktiga problem inom social- och hälsovårdsområdet,
- forskning som kan belysa ekologiska samband och de faktorer som förändrar dessa,
- insatser för en allmän volym- och kompetenshöjning inom det samhällsvetenskapliga och humanistiska området,
- forskning som avser den offentliga sektorn och dess styrning, ekonomi och förändring

samt därefter

- forskning som avser kulturyttringar och kulturfrågor i övrigt med strävan efter samlade större forskningssatsningar,
- forskning som avser livsmedelsområdet och
- jämställdhetsforskning.

Nästa forskningsproposition är planerad att läggas fram för riksdagen våren 1987. I årets budgetproposition redovisas att regeringen som ett led i förberedelsearbetet givit vissa uppdrag till universitets- och högskoleämbe-
tet (UHÄ) och andra myndigheter (prop. 1985/86:100, bil. 10 s. 291—292).

I ett antal motioner tas upp frågor som rör olika principer för forskningspo-
litiken, t. ex. prioritering av vissa områden, samverkan med näringslivet,
sektorsforskning, forskarutbildning och forskarrekrutering m. m.

I motion 1985/86:Ub702 (vpk) hemställs att riksdagen skall uttala sig för
ökad forskning inom en rad områden med anknytning till förhållandena på
arbetsmarknaden och till det politiska livet i landet. Dessa specificerade
önskemål om *prioritering av forskningsområden* gäller bl. a. forskning om
lönesystemet, fackföreningsrörelsen, arbetsmiljön, arbetslöshet, industri-
produktionens och den offentliga sektorns utveckling, maktkoncentratio-
nen och multinationella företags inflytande, den politiska beslutsproces-
sen, invandrarnas situation, m. m. I motion 1985/86:Ub802 (vpk) yrkan-
de I hemställs om en granskning av *samverkan mellan högskolan och nä-
ringslivet* i syfte att trygga högskolans och forskningens oberoende och inte-
gritet. Enligt motionen bör en särskild skatt på näringslivet tas ut i syfte att
kunna ställa ökade medel till högskolans förfogande (yrkande 2).

Som redovisats har riksdagen i samband med besluten om forskningspo-
litiken (senast prop. 1983/84:107, UbU 1983/84:28, rskr. 1983/84:401) god-
känt att vissa forskningsområden har prioritet under den innevarande tre-
årsperioden. Riksdagen styr inriktningen av forskning även i det årliga
budgetarbetet, t. ex. genom bemyndiganden att inrätta ordinarie tjänster
som professor. Riksdagen gör emellertid inte uttalanden av den detalje-
ringsgrad som yrkas i motion 1985/86:Ub702. Forskning om förhållandena
på arbetsmarknaden och om den politiska beslutsprocessen stöds med me-
del under anslagen till fakulteterna och forskningsråden under utbildnings-
departementets område samt till sektorsforskning inom socialdepartemen-
tets och arbetsmarknadsdepartementets områden. Betydande belopp till
samhällsvetenskaplig forskning utgår även från Riksbankens jubileums-
fond. Utskottet anser inte att riksdagen bör göra uttalanden av den art som
yrkas i motion 1985/86:Ub702 varför riksdagen bör avslå motionen.

Riksdagen har vid flera tidigare tillfällen haft att behandla frågor om
högskoleforskningens förhållande till näringslivet. I samband med den se-
naste forskningspropositionen våren 1984 (UbU 1983/84:28 s. 36—38) in-
stämde utskottet med vad som anförts i propositionen om betydelsen av
samverkan mellan högskolans forskning och det svenska näringslivet. Hög-
skolan borde utöver sin uppgift att utföra den inomvetenskapligt motivera-
de forskningen även i viss mån tillgodose industrins behov av långsiktig
kunskapsuppbyggnad och industriell forskning. Utskottet uttalade också
att det är oavvisligen nödvändigt att negativa effekter på högskolans cen-
trala och långsiktiga uppgifter beträffande den inomvetenskapligt motive-
rade forskningen undviks. Det ankommer ytterst på berörda lokala högsko-
lemyndigheter att svara för de avvägningar som erfordras för att en rimlig
balans mellan högskolans uppgifter skall kunna uppnås. En utvärdering av
de hittillsvarande samverkansformerna mellan högskolan och näringslivet
skall göras inför nästa forskningsproposition år 1987. Utskottet har haft

anledning att i viss mån även behandla dessa frågor tidigare under innevarande riksmöte i samband med regeringens förslag om uppdragsutbildning (UbU 1985/86:5) och om högskoleforskarens rätt att inneha bisysslor (UbU 1985/86:7). Utskottet anförde i det sistnämnda betänkandet att det ankommer på berörda högskolemyndigheter att verka för att bisysslor får en sådan karaktär, utformning och omfattning att de inte medför men för verksamheten inom högskolan. Ytterst vilar ansvaret för detta på högskolestyrelsen. Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 1985/86:Ub802.

I tre motioner tas upp frågan om överföring av medel avsedda för *sektorsforskning* till högskolan i syfte att förstärka de fasta resurserna för forskning, främst grundforskning inom högskolan. I motionerna 1985/86:Ub807 (fp) yrkande 18 och 1985/86:Ub808 (m) yrkande 8 begärs att regeringen lägger fram ett program för hur denna överföring skall genomföras. I den senare motionen yrkas även att detta program skall åtföljas av förslag om avskaffande av vissa sektorsorgan. Enligt motion 1985/86:Ub705 (fp) bör vid överföringen av resurser från sektorsforskningen till högskolan speciella hänsyn tas till behoven av att förstärka forskningen vid universitetet i Umeå och högskolan i Luleå.

Utskottet har behandlat motionsyrkanden om överföring av resurser från sektorsforskningen till högskolan vid varje riksmöte under de senaste fem åren. Vid riksmötet 1984/85 (UbU 1984/85:32 s. 9—10) anförde utskottet bl. a. att utskottet delade motionärernas uppfattning så långt att det föreligger ett behov av att stärka den grundläggande och långsiktiga forskningen inom högskolan i förhållande till kortsiktigt inriktad sektorsforskning. Ett sätt att tillgodose detta behov är att öka de resurser som går direkt till högskolan och forskningsråden. Utskottet erinrar om att huvuddelen av de nytillkommande resurser som föreslogs i forskningspropositionen vid riksmötet 1983/84 avsåg grundläggande forskning inom utbildnings- och jordbruksdepartementens områden. Vidare angavs i propositionen att någon besparing enligt huvudförslaget inte skulle göras för budgetåren 1984/85—1986/87. Utskottet konstaterade vid föregående riksmöte att ett annat sätt att förändra balansen mellan den grundläggande forskningen inom högskolan och sektorsforskningen är att föra över medel från denna till högskolan. Detta är en komplicerad process som kräver tid. Den del av sektorsorganens verksamhet som avser utvecklings- och utredningsarbete bör där emot bedrivas inom berörda myndigheter i nära kontakt med högskoleforskare snarare än inom högskolan. I forskningspropositionen år 1984 konstaterades att sektorsorganens ansvar för den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden varierar och att överläggningar bör tas upp med sektorsorganen om en ökning av detta ansvar. Resultaten av dessa överläggningar kommer att redovisas i forskningspropositionen våren 1987.

Då endast ett år återstår till dess att nästa forskningsproposition föreläggs riksdagen anser utskottet att riksdagen inte nu bör göra något uttalande i fråga om sektorsforskningen, varför motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 18 och 1985/86:Ub808 yrkande 8 bör avslås av riksdagen. Utskottet anser även att frågan om fördelning av eventuellt nytillkommande resurser mellan universiteten och högskolorna bör ses i detta större sammanhang, varför även motion 1985/86:Ub705 bör avslås.

I tre motioner tas upp frågor som gäller forskningens kvalitet och frågor som har betydelse för *rekryteringen av forskare*, nämligen 1985/86:Ub713 (m), 1985/86:Ub714 (s) och 1985/86:Ub812 (c) yrkandena 21, 22 och 23. I samtliga tre motioner betonas vikten av att de forskarstuderande får bättre ekonomiska förhållanden. Motionärerna anser att den nu förhärskande studiefinansieringen genom utbildningsbidrag måste ersättas med doktorandtjänster. Enligt motion 1985/86:Ub714 kan kostnaderna för detta uppskattas till ca 200 milj. kr. Motionärerna anser också att forskarutbildningen måste förstärkas genom förbättringar av undervisningen, metod- och teknikträningen samt handledningen. Även arbetsmiljön för forskarstuderande, forskare och lärare måste uppmärksammas, t. ex. tillgången till arbetsrum, utrustning och goda bibliotek. Rekryteringen till forskarutbildning påverkas även av vad de studerande kan vänta sig efter studierna. Därför anser motionärerna att uppmärksamhet måste ägnas åt forskarutbildningens meritvärde, lönesättningen för forskare och tillgången på tjänster, bl. a. meriteringstjänster. Även urvalet till forskarutbildning tas upp. I motion 1985/86:Ub713 hemställs om skärpta behörighetskrav för forskarstudier. Enligt motion 1985/86:Ub714 bör det på ett tidigt stadium av forskarutbildningen prövas om den studerande har förutsättningar för fortsatta studier. I denna motion stryks också under vikten av att fler kvinnliga studerande rekryteras till områden där de ännu är få. I motion 1985/86:Ub713 yrkas att graderade betyg i doktorsexamen skall införas. Den låga examinationsfrekvensen inom vissa områden uppmärksammas i motion 1985/86:Ub812. Motionärerna anser att införande av en mera allmän form av licentiatexamen skulle medföra att flera forskarstuderande avslutar sina studier med en examen. UHÄ bör därför få i uppdrag att lägga fram förslag i frågan.

Utskottet vill med anledning av motionerna anföra följande.

Frågor om forskningens kvalitet och om rekrytering till forskarutbildning har behandlats av utskottet vid upprepade tillfällen under gångna riksmöten, senast i betänkande UbU 1984/85:32. Riksdagen godkände därvid att doktorandtjänster kan inrättas reguljärt vid högskoleenhet. Utskottet betraktade den föreslagna åtgärden som ett viktigt steg i riktning mot ett system där studiefinansieringen i huvudsak sker med hjälp av doktorandtjänster. Detta kräver emellertid en ökad medelstilldelning för studiefinansieringen inom forskarutbildningen. Med hänsyn till det statsfinansiella läget är det inte möjligt att tillmötesgå kravet i motion 1985/86:Ub714 om en mycket snabb omvandling av utbildningsbidragen till doktorandtjänster. Utskottet återkommer i ett senare betänkande (UbU 1985/86:32) till frågan om en förstärkning av studiefinansieringen inom forskarutbildningen för budgetåret 1986/87.

Som ett led i förberedelserna inför forskningspropositionen våren 1987 har regeringen den 28 mars 1985 uppdragit åt UHÄ att göra en samlad översyn av problemen inom forskarutbildningen. UHÄ skall senast den 1 september 1986 redovisa sina förslag till förbättringar. Översynen skall inriktas på frågor som rör rekrytering och antagning, bl. a. i vilken utsträckning en bedömning hittills gjorts av de sökandes förmåga att genomföra utbildningen, frågor som rör planering och genomförande av studierna,

bl. a. handledning, handledarutbildning och jämställdhetsproblem, samt frågor om etappavgångar ur forskarutbildningen och meritvärdet av forskarutbildningen. Översynen kommer således att avse så gott som alla de delfrågor som tagits upp i de tre nu aktuella motionerna.

Forskarutbildning skall anordnas i etapper om det är ändamålsenligt och möjligt. Etapperna bör enligt riksdagens beslut vid riksmötet 1978/79 (UbU 1978/79:44, rskr. 1978/79:391) dels utgöra naturliga avslutade moment inom forskarutbildningen, dels ge en utbildning som svarar mot ett arbetsmarknadsbehov. UHÄ har meddelat bestämmelser om etappavgångar (licentiatexamen). I uppdraget till UHÄ att göra en översyn av forskarutbildningen ingår att redovisa och sammanfatta de erfarenheter som finns av tillämpningen av bestämmelserna om etappavgångar.

Utskottet anser att en förstärkning av forskarutbildningens meritvärde måste anses vara till fördel från samhällets synpunkt. Utskottet har redan i tidigare sammanhang uttryckt att en mycket viktig förutsättning för rekrytering av forskarstuderande är att de efter forskarutbildningen har tillgång till arbetsuppgifter även utanför högskolan där forskarutbildningen värdesätts och kommer till nytta. Vid riksmötet 1983/84 hade riksdagen inget att erinra mot att fullgjord forskarutbildning får tillgodoräknas med fyra år när det gäller befordringsgrunden förtjänst vid tillsättning av statligt reglerade tjänster (prop. 1983/84:107, UbU 1983/84:28, rskr. 1983/84:401). Vidare har regeringen genom beslut den 24 oktober 1985 uppdragit åt statens arbetsgivarverk att informera myndigheterna om betydelsen av forskarutbildning och annan forskarerfarenhet vid värderingen av skickligheten inför tillsättning av statligt reglerade tjänster. I uppdraget till UHÄ att göra en översyn av problemen inom forskarutbildningen ingår även frågan om meritvärdet av forskarutbildning. UHÄ skall kartlägga och söka utvärdera vilken betydelse en genomgången forskarutbildning har haft vid tillsättning av tjänster inom olika samhällssektorer under senare år.

Med hänvisning till dels det uppdrag beträffande forskarutbildning som UHÄ skall redovisa under år 1986, dels vad utskottet i övrigt har anfört anser utskottet att riksdagen bör avslå motionerna 1985/86:Ub713, 1985/86:Ub714 och 1985/86:Ub812 yrkandena 21, 22 och 23.

I samband med beslutet om en ny arbets- och tjänsteorganisation för lärare i högskolan fr. o. m. den 1 juli 1986 godkände riksdagen att det skall finnas *en rörlig resurs för forskning* vid varje fakultet och högskoleregion (prop. 1984/85:57, UbU 1984/85:9, rskr. 1984/85:115). Resursen skall användas till att bereda vetenskapligt kompetenta innehavare av lärartjänster tid för forskning.

I årets budgetproposition (bil. 10, s. 292) anför föredragande statsrådet att det ännu saknas underlag för en bedömning av hur de resurser som i dag anvisas för högskolelektorsers m. fl. forskning skall kunna fördelas mellan fakulteter och högskoleenheter/regioner. Därför beräknas medel även för nästa budgetår för detta ändamål under en särskild post under anslaget Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål. Statsrådet räknar med att inför 1987 års forskningsproposition återkomma beträffande en fördelning av dessa medel på fakulteter och högskoleenheter/regioner. Statsrådet är inte heller beredd att inför budgetåret 1986/87 centralt "öronmärka" en viss

del av varje fakultetsanslag som en rörlig resurs för sådan forskning som i dag utförs av forskarassistenter och docenter.

UbU 1985/86:31

I motion 1985/86:Ub838 (m) uttrycks med anledning av budgetpropositionen farhågor för att den rörliga resursen för forskning, som är av begränsad omfattning, fördelas på alltför många av universitetslärarna. I stället bör medlen fördelas så att de mest kompetenta sökandena efter noggrann vetenskaplig prövning får möjlighet att under längre tid odelat ägna sig åt forskning (yrkande 34).

Utskottet anförde vid behandlingen av proposition 1984/85:57 följande.

Utskottet delar föredragande statsrådets upfattning att det är viktigt att man i det nya systemet söker bevara fördelarna med de nuvarande docenttjänsternas funktion. Dessa tjänster har gjort det möjligt för de mest kvalificerade forskarna att koncentrera sig på forskning under flera år i följd.

Även i det nya systemet bör självfallet enligt utskottet tjänster utlysas i vilka forskning är den huvudsakliga arbetsuppgiften för en period omfattande tre eller sex år.

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att berörda medel inte splittras genom att fördelas i alltför små poster. I enlighet med vad som anförts i propositionen bör medel för forskning endast i undantagsfall anvisas i mindre omfattning än att de täcker minst halvtidstjänstgöring under ett par läsår. Självklart skall endast vetenskapligt kompetenta högskolelektorer och högskoleadjunkter med doktorsexamen eller motsvarande kompetens, vilka förväntas göra kvalificerade forskningsinsatser, kunna komma i fråga för erhållande av medel för tid för forskning.

Utskottet utgår från att medlen fördelas efter en bedömning av den vetenskapliga kapaciteten hos varje enskild sökande och inte genom någon form av proportionell fördelning. Med det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub838 yrkande 34.

Enligt motion 1985/86:Ub734 (m) bör *tjänster som professor* inte styras alltför snävt genom programskrivning *vid återbesättande* av tjänsterna. Den differentiering som kan behövas inom ett ämnesområde bör i stället ske när mellantjänster inrättas och tillsätts.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det inom många områden, särskilt där tjänsterna som professor är få, är viktigt att benämning och, i den mån det förekommer, ämnesbeskrivning anger att innehavaren av tjänsten skall ha bredd och överblick. Utskottet har inhämtat att principerna för ämnesbeskrivning av ordinarie och extra ordinarie tjänster som professor aktualiserats av UHÄ i en skrivelse den 14 juni 1985 till universitet och högskolor med fasta forskningsresurser. I skrivelsen betonar UHÄ att ämnesbeskrivningar inte får ändra tjänstens ämnesinnehåll. Vidare anser UHÄ att man bör vara restriktiv i fråga om användningen av ämnesbeskrivningar. Något uttalande i frågan från riksdagens sida anser utskottet inte nödvändigt, varför motion 1985/86:Ub734 bör avslås av riksdagen.

Särskilda medel bör enligt motion 1985/86:Ub807 (fp) yrkande 5 avsättas för att underlätta för svenska forskare att delta i internationella forsknings-symposier och för svenska universitet att stå som värdar för utländska forskare. En ökad forskningssamverkan med andra länder behövs av flera olika skäl. Det är enligt motionärernas mening inte enbart resursbrist som försvårar

rar *internationell samverkan inom forskningen*. Även andra faktorer, såsom beskattningsregler, motverkar internationaliseringen. Därför bör enligt yrkande 7 i motionen en inventering göras av de svårigheter som i dag möter svensk forskning vid internationell forskningsverksamhet.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är av stort intresse för svensk forskning att kontakter med andra länder kan vidmakthållas och stimuleras. Utskottet erinrar om att särskilda medel för forskarutbytet mellan Sverige och andra länder anvisas under anslaget Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål. Innevarande budgetår finns 4 730 000 kr. för ändamålet. I budgetpropositionen föreslås en ökning med 331 000 kr. Medlen disponeras av Svenska institutet och används till stipendier till unga forskare och forskarstuderande för vistelser utomlands och i mindre utsträckning till gästforskare från utlandet för vistelser i Sverige. Utskottet, som inte finner det påkallat att nu föreslå riksdagen att därutöver anvisa extra medel för internationalisering inom forskningen, hemställer att riksdagen avslår yrkande 5 i motion 1985/86:Ub807. Som föredragande statsrådet anför i budgetpropositionens inledande avsnitt beträffande forskning och forskarutbildning inom högskolan (s. 293—294) bör ansvariga organ inom berörda högskolor finna former för att stödja sådan verksamhet inom ramen för de resurser som står till deras förfogande. Utskottet förutsätter vidare att ansvariga myndigheter söker undanröja sådana faktorer som kan försvåra internationaliseringen. Utskottet erinrar även om att riksdagen beslutat om ändringar av skattereglerna i syfte att bl. a. underlätta internationell forskningssamverkan (prop. 1984/85:76, SkU 1984/85:22, rskr. 1984/85:70). Riksdagen bör med hänvisning till det anförda avslå även yrkande 7 i motion 1985/86:Ub807.

Riksdagen bör enligt motion 1985/86:Ub820 (m) yrkande 4 besluta att inrätta ett *tekniskt forskningsråd*. Till rådets förfogande skall 70 milj. kr. ställas, vilka medel skall överföras från styrelsen för teknisk utveckling (STU).

Utskottet har vid tidigare riksmöten haft att yttra sig till näringsutskottet över motsvarande motionsyrkanden (1983/84:3 y och 1984/85:4 y). Vid föregående riksmöte ansåg utbildningsutskottet att den i budgetpropositionen då föreslagna forskningsrådsfunktionen inom STU borde prövas innan ställning tas till frågan huruvida ett helt fristående forskningsråd för den tekniska forskningen skall inrättas.

Denna konstruktion har prövats under mindre än ett budgetår. I årets budgetproposition förordas att 254 milj. kr. skall anvisas till STU för kunskapsutveckling. Därav avser 20 milj. kr. medel som disponeras av det tekniska forskningsrådet inom STU. Denna anslagsfråga bereds av näringsutskottet. Med hänvisning till det anförda anser utbildningsutskottet att riksdagen bör avslå motion 1985/86:Ub820 yrkande 4.

Enligt motion 1985/86:Ub715 (m) bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om *forskningsråden*, nämligen att de inte bör vara stationära utan med tre till sex års mellanrum *flyttas* mellan universitetsorterna.

Utskottet erinrar om att de tre forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde består av en ordförande och tio andra ledamö-

ter. För ledamöterna finns personliga suppleanter. Ordföranden och tre av ledamöterna samt deras suppleanter utses av regeringen (5 § förordningen 1977:34 med instruktion för forskningsråden inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde). Övriga ledamöter och suppleanter utses av elektorsförsamlingar, en för varje forskningsråd. Fakultetskollegierna inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde samt veterinärmedicinska, lantbruksvetenskapliga och skogsvetenskapliga fakulteterna vid Sveriges lantbruksuniversitet väljer elektorer (förordningen 1979:728 om elektorsförsamling vid forskningsråd). Med hänvisning till att lärosätena på detta sätt har inflytande över forskningsrådets sammansättning avstyrker utskottet motion 1985/86:Ub715.

I motion 1985/86:Ub703 (s) hemställs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna att år 1990 skall göras till *ett forskningens år*. Motionärerna vill på detta sätt bl. a. uppmärksamma att Riksbankens jubileumsfond då har funnits i 25 år.

Utskottet erinrar om att år med vissa teman har förekommit i internationella sammanhang med bl. a. Förenta Nationerna som initiativtagare. I andra sammanhang har organisationer och andra intressenter använt denna form av manifestation för att uppmärksamma olika frågor. Det ankommer självfallet på Riksbanken och Riksbankens jubileumsfond att besluta om frågor som har att göra med jubileumsfondens verksamhet. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub703.

Utskottet hemställer

1. beträffande *vissa prioriteringar av forskningsområden*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub702,
2. beträffande *samverkan mellan högskolan och näringslivet m. m.*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub802,
3. beträffande *sektorsforskning m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub705, 1985/86:Ub807 yrkande 18 och 1985/86:Ub808 yrkande 8,
4. beträffande *forskarutbildning m. m.*
att riksdagen avslår motionerna 1985/86:Ub713, 1985/86:Ub714 och 1985/86:Ub812 yrkandena 21, 22 och 23,
5. beträffande *den rörliga resursen för forskning*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub838 yrkande 34,
6. beträffande *återbesättande av tjänst som professor m. m.*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub734,
7. beträffande *internationalisering*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub807 yrkandena 5 och 7,
8. beträffande *ett tekniskt forskningsråd*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub820 yrkande 4,
9. beträffande *lokalisering av forskningsråden*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub715,
10. beträffande *ett forskningens år*
att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub703.

2. Forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning samt konstnärligt utvecklingsarbete

UbU 1985/86:31

Regeringen har under punkt D 15 (s. 294—295) föreslagit riksdagen att till Forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning samt konstnärligt utvecklingsarbete för budgetåret 1986/87 anvisa ett reservationsanslag av 17 121 000 kr.

Motionen

1985/86:Ub707 av Bo Forslund m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om medel till forskningsanknytning vid de mindre högskolorna.

Utskottet

Från detta anslag bestrids kostnader för dels olika åtgärder för forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning, dels konstnärligt utvecklingsarbete m. m. De båda posterna för forskningsanknytning resp. konstnärligt utvecklingsarbete föreslås räknas upp med löne- och prisomräkning i enlighet med universitets- och högskoleämbetets (UHÄ:s) förslag. Innevarande budgetår utgår medel under anslaget till musikskolan i Edsberg. För nästa budgetår beräknas medel för denna skola under anslaget Bidrag till kommunal högskoleutbildning m. m.

Utskottet tillstyrker att riksdagen anvisar de av regeringen begärda medlen.

Enligt motion 1985/86:Ub707 (s) är medlen som står till förfogande för forskningsanknytning vid de mindre högskolorna otillräckliga. Erfarenheterna av den verksamhet som bekostats med medlen har varit så goda att efterfrågan på medel ökat kraftigt. Forskningsanknytningen har stor betydelse för kvaliteten på utbildningen vid de mindre högskolorna och ger dessa högskolor bättre möjlighet att utvecklas i samma takt som de större högskolorna och universiteten.

Utskottet instämmer med motionären i att medlen till forskningsanknytning har stor betydelse för utbildningen vid högskolor utan fasta forskningsresurser. Utskottet är emellertid inte berett att göra något uttalande om en sådan ökning av resurserna för detta ändamål som begärs i motionen. Utskottet anser att dessa krav på ökad medelstilldelning får vägas mot andra krav beträffande forskning i ett större sammanhang när riksdagen vid nästa riksmöte behandlar den aviserade forskningspropositionen. Utskottet avstyrker därmed motion 1985/86:Ub707.

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslagsbeloppet*

att riksdagen till *Forskningsanknytning av grundläggande högskoleutbildning samt konstnärligt utvecklingsarbete* för budgetåret 1986/87 anvisar ett reservationsanslag av 17 121 000 kr.,

2. beträffande *uttalande om medel till forskningsanknytning m. m.*

att riksdagen avslår motion 1985/86:Ub707.

På utbildningsutskottets vägnar

Georg Andersson

Närvarande: Georg Andersson (s), Pär Granstedt (c), Helge Hagberg (s), Ingvar Johnsson (s), Barbro Nilsson (s), Lars Leijonborg (fp), Margareta Hemmingsson (s), Larz Johansson (c), Björn Samuelson (vpk), Marita Bengtsson (s), Birger Hagård (m), Lennart Alsén (fp), Rune Rydén (m) och Swante Allgulander (m).

Reservationer

1. Vissa prioriteringar av forskningsområden samt samverkan mellan högskolan och näringslivet m. m. (punkt 1, mom. 1 och 2)

Björn Samuelson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar "Som redovisats" och på s. 5 slutar "motion 1985/86:Ub802" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att den forskningsinriktning som hittills dominerat beträffande arbetsmarknadspolitiska frågor inte ifrågasatt den nuvarande ekonomiska maktstrukturen och dess negativa effekter på samhällsutvecklingen. Den har i stället strävat efter att stimulera och befästa denna maktstruktur. De framtida forskningsinsatserna bör enligt utskottets uppfattning få en helt annan inriktning och omfattning för att resultaten i form av ökad kunskap skall kunna bidra till att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten. Som ett led i kampen för arbete, drägliga arbetsvillkor, bättre arbetsmiljö och ett människovärdigt liv måste de arbetande och deras fackliga organisationer ges stor möjlighet att få ange problemen och forskningsinriktningen. Mot denna bakgrund anser utskottet att riksdagen bör bifalla motion 1985/86:Ub702 och som sin mening ge regeringen till känna att ökade forskningsinsatser skall göras inom alla de områden som redovisas i motionens yrkanden 1—9.

Utskottet anser att de allt allvarligare tendenserna till att de privata näringslivsintressena växer samman med den högre utbildningen och forskningen gör en kartläggning av dessa förhållanden nödvändig. Ett ökat beroende inom högskolan av externa medel innebär en anpassning till marknadsmässiga och kommersiella bedömningar. En viss samverkan med näringslivet kommer alltid att behövas, men det är ett allvarligt hot mot kvaliteten om institutionerna blir beroende av uppdragsmedel för sin basorganisation och om det inte finns ekonomiska incitament för en långsiktig och kanske obekvämd forskning. I syfte att tillförsäkra högskolan öka-

de medel för en forskning där frihet råder och integriteten inte är hotad bör en särskild beskattning av näringslivet prövas i syfte att tillföra högskolan ökade medel som ett alternativ till den ökade uppdragsforskningen. Riksdagen bör således bifalla motion 1985/86:Ub802.

dels att utskottets hemställan under 1 och 2 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *vissa prioriteringar av forskningsområden*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub702 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
2. beträffande *samverkan mellan högskolan och näringslivet m. m.*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub802 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Sektorsforskning m. m. (punkt 1, mom. 3)

Pär Granstedt (c), Lars Leijonborg (fp), Larz Johansson (c), Birger Hagård (m), Lennart Alsén (fp), Rune Rydén (m) och Swante Allgulander (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 5 börjar "Utskottet har" och slutar "bör avslås" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning finns det anledning till oro över obalansen — särskilt inom vissa områden — mellan den grundläggande forskning som finansieras via fakultets- och forskningsrådsanslag och den forskning som finansieras av sektorsorgan. Åtgärder för att komma till rätta med obalansen finner utskottet angelägna.

Utskottet anser att det i nästa forskningsproposition måste presenteras konkreta förslag i syfte att stärka den inomvetenskapligt motiverade forskningen inom högskolan och den långsiktiga kunskapsupbyggnaden. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppdrag att upprätta en plan för överförande av forskningsresurser och forskningsansvar från sektorsorganen till högskolan och forskningsråden. Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 18 och 1985/86:Ub808 yrkande 8 samt med anledning av motion 1985/86:Ub705 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *sektorsforskning m. m.*
att riksdagen med bifall till motionerna 1985/86:Ub807 yrkande 18 och 1985/86:Ub808 yrkande 8 samt med anledning av motion 1985/86:Ub705 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Forskarutbildning m. m. (punkt 1, mom. 4)

Birger Hagård, Rune Rydén och Swante Allgulander (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar "Frågor om" och på s. 7 slutar "yrkandena 21, 22 och 23" bort ha följande lydelse:

Vårt lands välstånd och kulturella vitalitet bygger på en kunskapsutveckling där universiteten och högskolorna av tradition spelar en betydelsefull

roll. Sverige har kunnat utvecklas med stöd av en forskning av internationellt hög kvalitet. Nu hotas denna kvalitet. Genom förändringar i högskolesystemet har kreativiteten mattats. Som en följd härav, men också som ett resultat av otillfredsställande arbetsvillkor i övrigt och en otillräcklig värdering av forskarutbildningen som merit, är det i dag svårt att rekrytera tillräckligt många framstående studerande till forskarutbildning.

En hög kvalitet på svensk forskning kräver att rätt personer rekryteras till forskarutbildningen. Därför bör åtgärder vidtas för att förbättra forskarkryteringen.

Regeringen bör i forskningspropositionen våren 1987 förelägga riksdagen förslag i dessa frågor. Förslagen bör i enlighet med vad som anförts i motion 1985/86:Ub713 avse följande åtgärder.

Utbildningsbidragen bör successivt ersättas med doktorandtjänster. Forskarutbildningen bör göras effektivare. Riktlinjer bör utarbetas för handledningens omfattning och för uppläggningsplanerna av individuella studieplaner. Graderade betyg på doktorsavhandlingar bör införas. Avhandlingarna bör betygsättas med underkänd, godkänd eller väl godkänd. Fakultetsopponent och betygsnämndens ledamöter bör ha rätt att till protokollet anmäla avvikande mening samt skälen för sina ställningstaganden. Vidare är en fast reglering av meritvärdet av forskarutbildning nödvändig. Regeringen bör därför uppdraga åt berörda myndigheter att göra en inventering av för vilka tjänster doktorsexamen bör vara behörighetsvillkor. Möjligheterna till fortsatt karriär efter doktorsexamen måste förbättras. Särskilda meriteringstjänster bör inrättas för nydisputerade forskare.

Utskottet anser att förkunskapskraven för att antas till forskarutbildning är för lågt satta. Forskarutbildning kräver nämligen ämnesfördjupning, bredd och utblick över besläktade ämnen. Inom det förutvarande filosofiska fakultetsområdet bör förkunskapskraven utgöras av en fullständig grundexamen om minst 120 poäng med minst 60 poäng i aktuellt ämne. Inom t. ex. medicinsk och teknisk fakultet uppfylls kravet på ämnesfördjupning på annat sätt. För studerande från de utbildningslinjer som inte omfattar 120 poäng bör det nu befintliga utbudet av överbyggande kurser utökas så att motsvarande nivå kan uppnås. Den nuvarande uppdelningen av behörighetskraven i allmän resp. särskild behörighet fyller ingen funktion när ett system införs med förkunskapskrav i enlighet med motion 1985/86:Ub713. Därför bör bestämmelserna om allmän behörighet avskaffas.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *forskarutbildning m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub713 samt med anledning av motionerna 1985/86:Ub714 och 1985/86:Ub812 yrkandena 21, 22 och 23 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

4. Forskarutbildning m. m. (punkt 1, mom. 4)

Pär Granstedt (c) och Larz Johansson (c) anser

dels att den del av utskottets hemställan som på s. 6 börjar "Frågor om" och på s. 7 slutar "yrkandena 21, 22 och 23" bort ha följande lydelse:

Det är enligt utskottets uppfattning av mycket stor betydelse för forskningens kvalitet att de som är verksamma inom högskolan som doktorander, lärare och forskare får sådana ekonomiska och andra villkor att högt kvalificerade sökande kan rekryteras. Inrättandet av särskilda doktorandtjänster var en viktig åtgärd för att skapa rimliga ekonomiska villkor för den som genomgår doktorandutbildningen. Fortfarande hänvisas dock många doktorander till utbildningsbidrag som för närvarande ger sämre ersättning än vad som utgår inom arbetslöshetsförsäkringen. Situationen är därför långt ifrån tillfredsställande. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om förbättrade ekonomiska villkor för doktorander. Det är också nödvändigt med åtgärder som förbättrar arbetsvillkoren för högskolans forskare och innehavare av lärartjänster, särskilt inom vissa fakulteter.

Forskarutbildningens meritvärde har stor betydelse för intresset för forskarutbildningen. Många statliga befattningar är t. ex. av en sådan art att det är ett stort värde om de besätts med vetenskapligt skolad personal. Regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att förbättra forskarutbildningens meritvärde.

Den nya lärartjänstordning för högskolan som träder i kraft den 1 juli 1986 innebär ökade möjligheter att kombinera undervisning och forskning på alla tjänster inom högskolan. Detta är betydelsefullt inte minst för de mindre högskolorna. Utskottet återkommer i ett senare betänkande till frågan om en förstärkning under anslaget Vissa särskilda utgifter för forskningsändamål i syfte att öka möjligheterna till forskning för lärare vid högskolor utan fasta forskningsresurser.

I UHÄ:s verksamhetsberättelse för högskolan 1983/84 redovisas klart otillfredsställande resultat beträffande examinationen inom forskarutbildningen. Inom humanistisk och samhällsvetenskaplig sektor skulle resultaten tyda på en mycket lång medelstudietid. Inom medicinsk och matematisk-naturvetenskaplig fakultet är examinationsresultatet bättre men ändå oroande. Samtidigt redovisar UHÄ en kraftig uppgång i examinationsfrekvensen vid teknisk fakultet efter inrättandet av licentiatexamen där år 1982. Den möjlighet att inrätta sådan examen som nu finns inom de olika fakulteterna har utnyttjats i begränsad omfattning. En mera allmän form av licentiatexamen, som anknyter till den internationellt förekommande masterutbildningen, skulle troligen innebära att flera forskarstuderande skulle nå fram till en examen. En sådan examen bör vara utformad så att den kan utvidgas till en doktorsexamen. UHÄ bör få i uppdrag att framlägga förslag i enlighet med de riktlinjer som dras upp i motion 1985/86:Ub812.

Vad utskottet här anfört bör riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub812 yrkandena 21, 22 och 23 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. *beträffande forskarutbildning m. m.*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub812 yrkandena 21, 22 och 23 samt med anledning av motionerna 1985/86:Ub713 och 1985/86:Ub714 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Återbesättande av tjänst som professor m. m. (punkt 1, mom. 6)

UbU 1985/86:31

Birger Hagård, Rune Rydén och Swante Allgulander (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar "Utskottet delar" och slutar "av riksdagen" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att regeringen inte bör försöka styra innehållet i tjänst som professor i samband med återbesättande av tjänsten. Det är enligt utskottets mening angeläget att det i stället i eventuella ämnesbeskrivningar ställs krav på bredd och överblick inom aktuellt ämnesområde. Som framhålls i motion 1985/86:Ub734 kan önskad differentiering inom ämnesområdet åstadkommas vid inrättande och tillsättande av mellantjänster. Detta är enligt utskottets mening ett lämpligare sätt att nå viss profilering mellan institutioner och lärosäten. Riksdagen bör därför bifalla motion 1985/86:Ub734.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. *beträffande återbesättande av tjänst som professor m. m.*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub734 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

6. Internationalisering (punkt 1, mom. 7)

Lars Leijonborg (fp) och Lennart Alsén (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet delar" och slutar "motion 1985/86:Ub807" bort ha följande lydelse:

Utskottet instämmer med vad som anförts i motion 1985/86:Ub807 om betydelsen av internationalisering inom forskningen. Samverkan med andra länder är nödvändig för att vi skall kunna hämta in och tillgodogöra oss de nya kunskaper som forskningen utomlands leder fram till. Vidare måste Sverige delta i sådan forskning som kräver så dyrbar utrustning att samverkan mellan flera länder är nödvändig. Genom forskningssamverkan med andra länder kan Sverige också bidra med sådana kunskaper som behövs för lösningen av globala problem och u-landsproblem. Ett extra resurstillskott, utöver de medel som disponeras av Svenska institutet, är därför nödvändigt. Riksdagen bör med bifall till yrkande 5 i motion 1985/86:Ub807 under anslaget Universitets- och högskoleämbetet anvisa 2 500 000 kr. utöver vad riksdagen tidigare anvisat för budgetåret 1986/87. Utskottet anser vidare att det är nödvändigt att kartlägga de förhållanden, utöver resursknappheten, som försvårar internationaliseringsarbetet. Riksdagen bör med bifall till motion 1985/86:Ub807 yrkande 7 som sin mening ge regeringen till känna att UHÅ bör få i uppdrag att göra en sådan kartläggning. Regeringen bör återkomma till riksdagen med de förslag till förändringar som resultaten av kartläggningen föranleder.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. *beträffande internationalisering*
a) att riksdagen till *Universitets- och högskoleämbetet* med bifall till motion 1985/86:Ub807 yrkande 5 för budgetåret 1986/87, utöver

vad som föreslagits i UbU 1985/86:20, under åttonde huvudtiteln anvisar ytterligare förslagsanslag av 2 500 000 kr.,
b) att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub807 yrkande 7 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

UbU 1985/86:31

7. Ett tekniskt forskningsråd (punkt 1, mom. 8)

Birger Hagård, Rune Rydén och Swante Algullander (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar "Utskottet har" och slutar "yrkande 4" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är nödvändigt att förstärka den tekniska kompetensen i landet om Sverige skall kunna hävda sin position som framstående industriell nation. Till de åtgärder som bör vidtas hör inrättandet av ett tekniskt forskningsråd. Rådets uppgift bör vara att, såsom övriga forskningsråd, stödja kunskapsuppbyggnad av grundläggande karaktär. Forskningsrådet bör ha en sammansättning som motsvarar de övriga forskningsrådens, dvs. med en stark representation för forskarsamhället. Inomvetenskapliga kriterier skall självfallet styra rådets beslut beträffande fördelningen av tillgängliga medel. Det tekniska forskningsrådet bör inrättas den 1 juli 1986 och budgetåret 1986/87 disponera 70 milj. kr. av de medel som riksdagen redan anvisat till styrelsen för teknisk utveckling inom programmet för kunskapsutveckling. Riksdagen bör således bifalla motion 1985/86:Ub820 yrkande 4.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *ett tekniskt forskningsråd*

att riksdagen med bifall till motion 1985/86:Ub820 yrkande 4 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört dels om att ett tekniskt forskningsråd skall inrättas den 1 juli 1986, dels om att 70 000 000 kr. skall ställas till det tekniska forskningsrådets disposition budgetåret 1986/87 från de medel som anvisats under tolfte huvudtiteln under reservationsanslaget Styrelsen för teknisk utveckling: Teknisk forskning och utveckling.

